

Nr. de înreg. 27/18.01.2010

**Către: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
În atenția doamnei președinte Ioana Mihaela Leșe**

Re: Hotărârea de Guvern nr. 23/6 ianuarie 2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale.

Stimată doamnă Președintă,

Regretăm decizia Guvernului României de a elabora HG nr. 23/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale, fără consultarea partenerilor sociali, furnizori de servicii sociale pentru persoane cu dizabilități și organizațiile persoanelor cu dizabilități. Acest lucru reprezintă o încălcare a prevederilor Convenției ONU privind drepturile Persoanelor cu Dizabilități și a practicilor Uniunii Europene de implicare a organizațiilor din domeniu, conform principiului „Nimic despre noi, fără noi!”.

Fundația „Pentru Voi” este unul dintre cei mai importanți furnizori de servicii sociale comunitare, oferind:

- 2 centre de zi pentru 168 persoane, adică 52,33% din numărul total al persoanelor cu dizabilități intelectuale din țară care frecventează un centru de zi
- 5 locuințe protejate cu grad de protecție maxim și mediu, fiind *prima organizație din România care a înființat locuințe protejate pentru persoane cu dizabilități severe și asociate,*

Alături de Institutul pentru Politici Publice, am fost printre primele organizații din România care au atras atenția asupra necesității transparenței cheltuirii banilor publici în domeniul asistenței persoanelor cu dizabilități intelectuale și orientării resurselor bugetare conform direcțiilor din Strategia Națională din domeniu. Am fi fost în egală măsură interesați și ne-am fi oferit voluntar sprijinul și expertiza la elaborarea unui act normativ de asemenea importanță, dar din păcate nu am fost consultați.

Așa cum e formulată, HG 23/2009 încalcă principiile Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, ale Legii 448/2006 privind promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale Strategiei Naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap. Aceasta deoarece, standardele de cost prevăzute pentru serviciile sociale în comunitate: locuințe protejate, centre respiro și centre de zi sunt mult mai mici decât cele prevăzute pentru fostele cămine spital devenite Centre de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică - CRRN. De exemplu standardul de cost pentru CRRN este aproape dublu față de cel pentru locuințe protejate: 26.163,37 lei/beneficiar/an față de 14.796 lei/beneficiar/an.

Faptul că pentru locuințe protejate se prevede un singur standard de cost indiferent de tipul locuinței protejate: cu protecție maximă, medie sau minimă, denotă diletantism și lipsa de cunoaștere a acestor tipuri de servicii sociale.

Prin aceste standarde, furnizorii de servicii sunt încurajați să dezvolte în continuare instituții de tip CRRN, în detrimentul promovării serviciilor comunitare. Și aceasta în ciuda criticilor permanente la care a fost supusă România în ultimii 20 de ani, din partea presei și organizațiilor internaționale, pentru tratamentul inuman pe care îl oferă persoanelor cu dizabilități din instituții.

În multe CRRN, calitatea vieții persoanelor cu dizabilități este foarte scăzută: beneficiarii locuiesc în dormitoare uneori de 10 persoane, condițiile igienice sunt deficitare, structura personalului este total neadecvată: la nivel național media este de 1 educator la 14 beneficiari, ceea ce duce la lipsa de implicare a beneficiarilor în activități. Practic, statul român condamnă în continuare persoanele cu dizabilități la excludere socială, în instituții în care vegetează, lipsiți de activități zilnice, de orice posibilitate de dezvoltare personală, de învățare a unei meserii, de dobândire a unei slujbe.

O altă problemă o constituie lipsa de normative care să definească fiecare tip de serviciu social pentru care se definesc standarde de cost și să stabilească criteriile de eligibilitate: de exemplu ce înseamnă Centru pilot de Recuperare și reabilitare și de ce standardul de cost în centrul pilot e mai mare decât în Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică?

O altă deficiență majoră a HG 23/2010 este stabilirea de standarde de cost pe tip de serviciu și nu stabilirea unui buget personal pentru persoana cu dizabilități, care să țină cont de nevoile individuale, așa cum se practică la nivelul Uniunii Europene. Conform HG 23/2010, indiferent dacă beneficiarul are dizabilitate ușoară, medie, gravă sau profundă, standardul de cost este același. Evident nevoile acestor persoane sunt mult diferite îndeosebi în ceea ce privește personalul de îngrijire: costurile vor fi mult mai mari în cazul beneficiarilor cu dizabilități severe și asociate. Efectul HG 23 va fi accentuarea discriminării persoanelor cu dizabilități severe cărora li se refuză accesul la servicii comunitare. Această abordare contravine prevederilor rezoluției Parlamentului European din 14 martie 2007 privind serviciile sociale de interes general în Uniunea Europeană, care prevede dreptul la servicii sociale flexibile, centrate pe persoană și adaptate nevoilor individuale.

Cu tristețe constatăm că primii sacrificați în contextul crizei economice sunt persoanele cu dizabilități mentale, îndeosebi cele severe. În calitate de țară membră a UE, România are obligația de a respecta convențiile internaționale și legislația europeană. De aceea, solicităm Guvernului convocarea unei întâlniri cu partenerii sociali: ONG-urile persoanelor cu dizabilități și principalii furnizori de servicii sociale comunitare din țară pentru analizarea HG 23/2010 și amendarea ei în așa fel încât să permită accesul la servicii comunitare pentru persoanele cu dizabilități intelectuale.

Vă stăm la dispoziție pentru orice alte detalii tel: 0256.228.062, e-mail: pentruvoi@pentruvoi.ro sau tel: 021 212 3126, e-mail: office@ipp.ro.

Cu considerație,

Laila Onu
Director general executiv
Fundația „Pentru Voi”

Violeta Alexandru
Director
Institutul pentru Politici Publice